

RMO Kouri Milla(VM)

15.05.2020  
JULKINEN

Asia

**Komission kestävän rahoituksen teknisen asiantuntijatyöryhmän loppuraportti kestävää sijoittamista helpottavan kehyksen teknisistä arviointikriteereistä**

Kokous

U/E/UTP-tunnus

**Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu**

Joulukuussa 2019 Euroopan parlamentti ja neuvosto saavuttivat poliittisen yhteisymmärryksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (jäljempänä *taksonomia-asetus*). Suomi edusti neuvostoa taksonomia-asetuksen neuvotteluissa vuoden 2019 heinäkuusta joulukuuhun asti, jolloin poliittinen yhteisymmärrys saavutettiin. Täten Suomi edisti puheenjohtajakaudellaan neuvoston näkemystä.

Taksonomia-asetus on suunniteltu tulemaan voimaan kesällä 2020. Taksonomia-asetuksessa luodaan luokitusjärjestelmäkehikko ympäristön kannalta kestäville sijoituskohteille (jäljempänä *taksonomia*), jonka tarkemmat ja sektorikohtaiset vaatimukset annettaisiin delegoiduilla asetuksilla. Taksonomia-asetuksen ympäristötavoitteita koskevat delegoidut asetukset annettaisiin kahdessa erässä. Ensimmäinen delegoitu asetusta koskisi kahta ilmastoon liittyvää ympäristötavoitetta ilmastomuutoksen hillitsemistä ja ilmastomuutokseen sopeutumista. Edellä mainittu delegoitu asetusta ja sen sisältävät tekniset arviointikriteerit julkaistaisiin joulukuussa 2020 ja delegoitu asetusta tulisi sovellettavaksi vuoden 2022 alusta alkaen. Toinen delegoitu asetusta, joka koskisi neljän muun ympäristötavoitteen tarkempia teknisiä arviointikriteerejä, julkaistaisiin joulukuussa 2021 ja se tulisi sovellettavaksi vuoden 2023 alusta alkaen.

Komissio perusti vuonna 2018 komission kestävän rahoituksen teknisen asiantuntijatyöryhmän miettimään ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvien ympäristötavoitteiden teknisiä arviointikriteerejä. Komission asiantuntijatyöryhmä työskenteli samaan aikaan kuin teknisiä arviointikriteerejä määrittävää taksonomia-asetusta neuvoteltiin. Komission tekninen asiantuntijatyöryhmä julkaisi luonnosraportteja teknisiksi arviointikriteereiksi joulukuussa 2018 ja kesäkuussa 2019. Tekninen asiantuntijatyöryhmä julkaisi 9.3.2020 loppuraporttinsa, joka on esitys komissiolle ilmastomuutoksen hillitsemisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen ympäristötavoitteiden teknisiksi arviointikriteereiksi. Komissio luonnostelee loppuraportin pohjalta ilmastomuutoksen hillitsemistä ja ilmastomuutokseen sopeutumista koskevan delegoidun asetuksen ja järjestää siitä konsultaation kesän 2020 jälkeen.

Suomella on mahdollisuus ennakkovaikuttaa komissioon teknisen asiantuntijatyöryhmän loppuraportin esitysten pohjalta laadittaviin delegoidun asetuksen teknisiin arviointikriteereihin

kevään, kesän ja syksyn 2020 aikana. Tarvittaessa delegoidusta asetuksesta tehtäisiin u-kirjelmä loppuvuodesta 2020.

## Suomen kanta

Suomi on sitoutunut Pariisin ilmastopöytäkirjaan sekä edistämään kestävä kehityksen ja rahoituksen tavoitteita. Lisäksi joulukuussa 2019 Suomi sitoutui Eurooppa-neuvoston päätelmiin ilmastomuutoksen torjumiseksi (EUCO 2019/19), joiden perusteella EU on sitoutunut saavuttamaan ilmastoneutraalisuuden vuoteen 2050 mennessä. Näiden tavoitteiden vuoksi päästöjen vähentämisen ja poistumien vahvistamisen tulisi olla myös taksonomian ilmasto koskevien ympäristötavoitteiden teknisten arviointikriteerien perusta.

Taksonomiolla on tärkeä rooli yksityisten pääomien ohjauksessa ilmastomuutoksen hillintää ja ilmastomuutokseen sopeutumista tukeviin toimiin, kuten tarvittaviin energia- ja liikenneinvestointeihin. Mahdollisimman usean ilmastotavoitteita tukevan investoinnin toteuttaminen edellyttää teknisten arviointikriteerien kattavuutta. Teknisten arviointikriteerien uskottavuus edellyttää, että vain todistetusti ilmastomuutoksen hillitsemistä tai ilmastomuutokseen sopeutumista tukevat taloudelliset toimet muodostavat teknisten arviointikriteerien kokonaisuuden.

Valtioneuvosto katsoo, että teknisen asiantuntijatyöryhmän raporttiin sisältyvät esitykset teknisiksi arviointikriteereiksi ovat monilta osin linjassa taksonomia-asetuksen kanssa ja tukevat sen ilmasto koskevia ympäristötavoitteita. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että teknisissä arviointikriteereissä noudatetaan tarkoin niitä määrittävän taksonomia-asetuksen säännöksiä niin teknisten arviointikriteerien kuin merkittävän haitan aiheuttamisen osalta. Valtioneuvosto toteaa, että luonnon monimuotoisuuden väheneminen ja ilmastomuutos ovat erottamattomia ja toisiinsa vaikuttavia prosesseja, mikä tulee huomioida teknisten arviointikriteerien valmistelussa.

Valtioneuvosto katsoo, että teknisten arviokriteereiden tulisi olla helppokäyttöisiä, ymmärrettäviä ja yksitulkintaisia. Valtioneuvosto korostaa, että teknisten arviointikriteerien osalta on tarve huomioida olemassa oleva EU-lainsäädäntö ja -kehikot mahdollisimman kattavasti. Tekniset arviointikriteerit eivät saisi johtaa EU-oikeuden sisäisiin ristiriitoihin eri politiikkasektoreilla, eikä kohtuuttomaan hallinnolliseen taakkaan yrityksille. Lisäksi teknisten arviointikriteerien tulisi soveltua rakenteiltaan erilaisille ja eri kokoisille yrityksille. Teknisten arviointikriteerien on annettava luotettavat puitteet kansainvälisten rahavirtojen ohjaamiselle ympäristön kannalta kestävästi. Siksi ne voivat olla lainsäädäntöä tiukempia erityisesti aloilla, joiden säädöksissä erillistä kestävyystarkastelua ei vielä ole.

Valtioneuvosto pääosin kannattaa teknisen asiantuntijatyöryhmän esityksiä teknisiksi arviointikriteereiksi. Valtioneuvostolla on kuitenkin huomioita seuraaviin teknisen asiantuntijatyöryhmän esityksiin teknisistä arviointikriteereistä. Valtioneuvosto korostaa, että sektorikohtaisten kriteerien jatkovalmistelu tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä jäsenmaiden sektoriasiantuntijoiden kanssa.

## Metsät

Teknisissä arviointikriteereissä tuodaan esille, että päätösvalta metsien ja metsätalouden osalta kuuluu jäsenvaltioille ja teknisten arviointikriteerien tulisi koskea ainoastaan metsiä ja metsätaloutta osana kestävä rahoituksen sijoituksia. Tätä periaatetta ei valtioneuvoston mukaan kuitenkaan ole täysin kunnioitettu loppuraportissa. Arviointikriteereiden tulee varmistaa, että niiden täyttyessä metsien hiilinielun kasvaa ja luonnon monimuotoisuus ei ainakaan heikkene. Teknisten arviointikriteerien tulisi nojautua paremmin jo olemassa oleviin

EU-kehikkoihin. Kriteerien täytyessä myös kansallisen tason tarkastelun tulisi olla mahdollinen. Lisäksi metsien ja metsätalouden osalta teknisissä arviointikriteereissä tulisi käyttää olemassa olevia ja merkitykseltään selkeitä käsitteitä ja vaatimuksia.

### Maatalous

Valtioneuvoston mukaan maataloutta koskevien teknisten arviointikriteerien tulisi huomioida EU:n yhteinen maatalouspolitiikka. Teknisissä arviointikriteereissä tulisi ottaa huomioon jäsenmaiden erilaiset luonnonolosuhteet ja niiden vaikutus alueella sovellettavissa oleviin maatalouskäytäntöihin ja maaperän hiilensidontaan. Lisäksi teknisten arviointikriteerien tulisi soveltua kaikenkokoisille tiloille myös pienille tiloille ilman merkittävän hallinnollisten kustannusten lisäystä. Tekniset arviointikriteerit eivät voi olla EU-lainsäädännön kanssa ristiriidassa. Maatalouden kannalta tämä tarkoittaa, että viitattaisiin paremmin EU-lainsäädäntöön, kuten rehujen lisäaineiden hyväksynnän osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1831/2003 eläinten ruokinnassa käytettävistä lisäaineista. Valtioneuvosto korostaa, että ruuaksi ja rehuksi tuotettavien maataloustuotteiden ehtojen osalta pitää huomioida, että hiilirikkaan maan kriteerien tulisi mahdollistaa rahoitus myös 2008-2020 raivatuille maatalousmaille, kun niillä noudatetaan hiilensidonnan huomioivia maatalouskäytäntöjä.

### Energia

Valtioneuvostolle on tärkeää, että tekniset arviointikriteerit ovat linjassa uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 (jäljempänä *RED II -direktiivi*) kanssa. On tärkeää, että tekniset arviointikriteerit ottavat huomioon olemassa olevan energiaa koskevan EU-lainsäädännön, eivätkä lisää kannusteita kestävämpään bioenergian käyttöön tai vähennä kannusteita kasvattaa hiilinieluja. Lisäksi teknisten arviointikriteerien tulisi olla linjassa taksonomia-asetuksen kanssa, joka katsoo RED II-direktiivin edistävän merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintää.

Suomi kiirehtii lentoliikenteen ja merenkulun päästöjen vähentämiseksi välttämättömien synteettisten polttoaineiden huomioimista taksonomiakriteereissä.

Tekninen asiantuntijatyöryhmä ei ole esittänyt ydinvoimalle teknisiä arviointikriteerejä. Valtioneuvosto katsoo, että asiantuntijaryhmään tulisi nimetä vahvaa ydinenergian ja ydinjätehuollon turvallisuuteen liittyvää osaamista ja että työtä ydinvoiman osalta tulisi jatkaa.

### Valmistava teollisuus

Raudasta ja teräksestä valmistettujen tuotteiden tekniset arviointikriteerit tulisi päästökauppajärjestelmän vertailuarvojen lisäksi ottaa huomioon ISO-standardi EN 19694-2. Rauta- ja terästuotteiden kestävyyttä tulisi arvioida teknologianeutraalisti huomioiden mahdollisuudet muun muassa vedyn hyödyntämiseen ja hiilidioksidin talteenottoon ja käyttöön valmistusprosesseissa.

### Rakentaminen

Valtioneuvosto katsoo, että rakentamisen osalta teknisten arviointikriteerien kunnianhimon toteutuminen saattaa jäädä matalaksi ottaen huomioon alan politiikkakehityksen Suomessa ja EU-maissa jo käytössä olevat vihreän rakentamisen sertifikaatit.

Kriteerien uudelleenmuokausmahdollisuuksia harkittaessa tulee kuitenkin huomioida se, että arviointia tehdään aina rakennustasolla, eikä rakennustuotteiden tasolla. Tällaista EN-standardeihin perustuvaa arviointimenetelmää (ns. Level(s)-menetelmä) on EU:ssa testattu ja osin vapaaehtoisesti käytetty. Periaatteessa monen tyyppisten rakennusten koko elinkaaren vaikutukset olisi toivottavaa ottaa paremmin huomioon perustuen harmonisointeihin yhdenmukaisiin menettelyihin. Taksonomian soveltuvuutta erityisesti teollisuus- ja tuotantorakennuksiin tulee vielä tarkastella ja tehdä laajemminkin eri vaikutusarvioita.

### Kuljetus ja varastointi

Suomi katsoo, että kuljetus ja varastointi -toimialan osalta teknisten arviointikriteerien tulisi olla yhteneväisiä puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä annetun direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1161 (jäljempänä *direktiivi (EU) 2019/1161*) puhtaan ajoneuvon määritelmän kanssa. Meri- ja lentoliikenteen vähäpäästöiset ratkaisut ja polttoaineet edellyttävät mittavia investointeja myös yksityiseltä sektorilta ja täten tekniset arviointikriteerit olisi tärkeä laatia jatkotyönä.

## Pääasiallinen sisältö

### *Taustaa – taksonomia-asetus*

Taksonomia-asetuksella luodaan luokitusjärjestelmä ympäristön kannalta kestävinä sijoituskohteina pidettäville taloudellisille toiminnoille. Taksonomia-asetuksessa määritetään kuusi ympäristötavoitetta, joiden merkittävä edistäminen olisi asetuksen mukaan ympäristön kannalta kestävä: 1. ilmastonmuutoksen hillintä, 2. ilmastonmuutokseen sopeutuminen, 3. vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, 4. siirtyminen kiertotalouteen, 5. ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä 6. biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen.

Jotta taloudellinen toiminta voisi olla ympäristön kannalta kestävä taksonomia-asetuksen tarkoittamassa mielessä, sen tulisi merkittävästi edistää yhtä tai useampaa edellä mainittua ympäristötavoitetta, eikä se saisi aiheuttaa yhdellekään ympäristötavoitteista merkittävää haittaa. Lisäksi sen tulisi täyttää sosiaaliset vähimmäistason suojavaatimukset, joihin sisältyy muun muassa ihmisoikeudet. Tarkemmat ja sektorikohtaiset tekniset arviointikriteerit luotaisiin komission delegoidulla asetuksella.

Koska teknisten arviointikriteerien laatiminen vie aikaa, tekniset arviointikriteerit laaditaan ensin niistä taloudellisista toiminnoista, joilla on suurin vaikutus ympäristötavoitteiden edistämisen kannalta. Täten teknisiä arviointikriteerejä ei tulla tekemään kaikille taloudellisille toiminnoille tai sektoreille. Ympäristötavoitteiden osalta taksonomia-asetus säätää laadittavaksi nopeimmin ilmastonmuutokseen liittyvät tekniset arviointikriteerit. Sen takia teknisen asiantuntijatyöryhmän loppuraportti ja sen liite koskevatkin ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ympäristötavoitteiden teknisiä arviointikriteerejä.

### *Loppuraportti ja sen liite*

Teknisen asiantuntijatyöryhmän loppuraportti esittelee taksonomiakokonaisuutta ja ohjeistaa mahdollisia taksonomian soveltajia. Loppuraporttia keskeisempi asiakirja on sen liite, jossa esitellään teknisen asiantuntijatyöryhmän esitykset teknisiksi arviointikriteereiksi eli ehdotus komissiolle delegoidun asetuksen sisällöstä.

## *Ilmastonmuutoksen hillintä*

Ilmastonmuutoksen hillitsemisen ympäristötavoitteen tekniset arviointikriteerit on tehty tietyille 73 alasektorille yhdeksän eri makrosektorin alueelta. Nämä makrosektorit ovat toimialaluokituksen mukaan A) Maatalous, metsätalous ja kalatalous, C) Teollisuus, D) Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, E) Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, F) Rakentaminen, H) Kuljetus ja varastointi, J) Informaatio ja viestintä, L) Kiinteistöalan toiminta sekä M) Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta. Makrosektorit valittiin teknisten arviointikriteerien lähtökohdaksi hiilipäästöjen merkittävän vähentämisen näkökulmasta.

Suurin osa teknisistä arviointikriteereistä on linjassa EU:n ja Suomen näkemysten ja lainsäädäntöjen kanssa. Muutaman sektorin tekniset arviointikriteerit eivät ole selkeitä joko ympäristötavoitteen saavuttamisen kannalta tai mahdollisesti Suomen näkemysten kannalta siltä osin, mitä olisi pidettävä kestäväna sijoituskohteena. Alla on avattu ja tuotu esiin näitä sektoreita ja niihin liittyviä yksityiskohtia.

### Metsät

Taksonomia-asetuksessa viitataan metsien osalta uusiutuvan energian RED II -direktiiviin sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2018/841 maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 ja päätöksen N:o 529/2013/EU muuttamisesta (jäljempänä *LULUCF-asetus*). Taksonomia-asetuksessa todetaan, että teknisten arviointikriteerien on otettava huomioon olemassa oleva EU-lainsäädäntö. Näin ei metsien osalta kuitenkaan ole täysin menetelty, vaan ehdotetaan järjestelmiä, jotka ovat huomattavasti työlämpiä kuin ne järjestelyt, joihin kahden edellä mainitun yhteisön lainsäädännön osalta on päädytty. Teknisissä arviointikriteereissä mainitaan useampaan kertaan, että päätösvalta metsien ja metsätalouden osalta kuuluu jäsenvaltioille. Tätä voitaisiin kunnioittaa noudattamalla REDII-direktiivin kaksiportaista maakohtaista kestävyyskriteeristöä sekä LULUCF-asetuksen maatason metsänielutarkastelua.

Metsäsektorin kannalta tekniset arviointikriteerit ovat hyvin yksityiskohtaisia, ja esimerkiksi hiilensidonnin lähtötason määrittämisen kannalta on epäselvää, voidaanko vaatimuksia käytännössä täyttää metsikkötasolla. Tekniset arviointikriteerit tunnistavat metsien kestävä hoidon ja käytön määritelmän sekä useita kansainvälisesti sovittuja määritelmiä metsiin liittyen. Toisaalta kehoitetaan suosimaan menetelmiä, kuten luontoperustainen metsänhoito, vaikka sille ei ole tarkkaa määritelmää olemassa. Esimerkiksi loppuraportissa kehoitetaan suosimaan luontaista metsänuudistamista, ja käyttämään istutusta vain silloin, kun luontainen metsänuudistaminen ei ole mahdollista. Tämä ei edesauta taksonomian tavoitteiden saavuttamista, sillä viljelemällä tapahtuvassa uudistamisessa voidaan hyödyntää jalostetun materiaalin parempi kasvu ja sitä myötä suurempi hiilensidontakyky sekä jalostuksessa huomioitu parempi sopeutuminen ilmastonmuutokseen.

Teknisen asiantuntijatyöryhmä loppuraportissa mainitaan, että kestävä rahoituksen ei tulisi aiheuttaa kohtuutonta lisätaakkaa metsänomistajille tai pienyrittäjille, vaan nojautua pitkälti olemassa olevaan raportointiin kansallisella tasolla ja tukeutua muihin EU-politiikkoihin ja asetuksiin. Nämä toteamukset ovat ristiriidassa useiden yksityiskohtaisten metsiin liittyvien teknisten kriteerien osalta. Teknisten arviointikriteerien osalta tarvitaan ennustettavuutta, että sääntelyn suhteellisuusperiaate ja subsidiariteetti periaate toimivat käytännössä.

## Maatalous

Maataloutta koskevien teknisten arviointikriteerien tulisi huomioida EU:n yhteisen maatalouspolitiikan vaatimukset. Koska luonnonolosuhteet ja maatalouskäytännöt ovat jäsenmaissa erilaisia, teknisten arviointikriteerien tulisi olla soveltuvia jäsenmaissa. Tekniset arviointikriteerit eivät voi olla muiden EU-säädösten vastaisia. Esimerkiksi rehujen lisäaineet tulee hyväksyä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1831/2003 eläinten ruokinnassa käytettävistä lisäaineista mukaisesti. Tähän lainsäädäntöön ei ole viitattu teknisen asiantuntijatyöryhmän loppuraportissa.

Osaa teknisistä arviointikriteereistä ei ole muotoiltu selkeästi eivätkä ne ole ymmärrettäviä, kuten hiilirikkaan maan hoitoon liittyvät kriteerit. Biopolttoaineiden kestävyttä koskevissa määräyksissä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta ja edellä mainitun direktiivin uudelleen laaditussa versiossa RED II -direktiivissä on asetettu ehtoja hiilirikkaan maan käyttöön oton osalta suhteessa biopolttoaineen kestävyteen. Vastaavia ehtoja hiilirikkaan maan käyttöön oton osalta esitetään myös maataloustuotteiden tuottamiseen. Hiilirikkaalla maalla tarkoitetaan a) kosteikkoa eli pysyvästi tai suuren osan vuotta veden peittämää tai kyllästämää maata; b) pysyvästi metsän peittämää aluetta eli yli yhden hehtaarin laajuista maa-aluetta, jolla puuston pituus on yli viisi metriä ja latvuspeittävyys yli 30 prosenttia tai jolla puusto pystyy saavuttamaan nämä kynnsarvot in situ; c) yli yhden hehtaarin laajuista maa-aluetta, jolla puuston pituus on yli viisi metriä ja latvuspeittävyys 10–30 prosenttia tai jolla puusto pystyy saavuttamaan nämä kynnsarvot in situ (RED II -direktiivin 29.4.c artiklan poikkeuksin) tai d) turvemaata, jollei esitetä näyttöä siitä, että tämän raaka-aineen viljelyyn ja korjuuseen ei liity aiemmin kuivattamattoman maan kuivatusta. Koska ruuaksi ja rehuksi tuotettavilla maataloustuotteilla ei ole ollut tällaista vaatimusta aiemmin EU-lainsäädännössä eikä kansallisessa lainsäädännössä, eikä tietoja tämän takia ole saatavissa, ei vaatimusta voida asettaa takautuvasti vuodesta 2008 alkaen. Tämä olisi vastoin taannehtivuuskiellon, oikeusvarmuuden ja yksityisen luottamuksen suojan periaatetta. Jos taksonomiaraportin perusteella annettavassa delegoidussa säädöksessä halutaan säätää asiasta, viitevuoden tulee olla kyseisen säädöksen antamisvuosi tai voimaantulovuosi.

## Energia

Energia-alalle tarvitaan mittavia yksityisiä investointeja, jotta EU voi edetä kohti vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitetta. Siten on tarpeen turvata alan toimijoiden investointivarmuus ja EU-lainsäädännön pitkäjänteisyys. Tekninen asiantuntijatyöryhmä ehdottaa runsaasti teknisiä arviointikriteerejä energia-alalle, joka tuottaa 75 prosenttia EU:n päästöistä. Tekniset arviointikriteerit koskevat muun muassa uusiutuvaa energiaa, energiatehokkuutta, lämmitys- ja jäähdytyssektoria, sähkön varastointia, sähkö- ja kaasuverkkoja, lämpöpumppuja sekä eri energiateknologioita. Tekninen asiantuntijatyöryhmä ehdottaa koko sähkösektoriin sekä jäähdytys- ja lämmityssektoriin sovellettavaa 100 g CO<sub>2</sub>/KWh päästörajaa kestäväksi katsottavalle energian tuotannolle. Päästöraja laskisi viiden vuoden välein niin, että kriteerinen mukaan vuonna 2050 kestäviksi investoinneiksi luettaisiin toimet, joilla on nettonolla päästövaikutus.

Bioenergian (sis. biomassa, biokaasu ja biopolttoaineet) osalta tekninen asiantuntijatyöryhmä ehdottaa sovellettavaksi kriteeristöä, joka eri tavoin tiukentaisi RED II -direktiivissä määriteltyä alaan sovellettavaa nykyistä EU-lainsäädäntöä. Ehdotettu tekninen arviointikriteeristö poikkeaa RED II -direktiivin sääntelystä muun muassa päästöraja-arvojen, sovellettavan laitoksen, sallittavien raaka-aineiden ja muiden sovellettavien vaatimusten osalta.

Tekninen asiantuntijatyöryhmä ei ole esittänyt ydinvoimalle teknisiä arviointikriteerejä. Tekninen asiantuntijatyöryhmä käsittelee ydinvoimaa loppuraporttinsa liitteen sivuilla 208–211. Tekninen asiantuntijatyöryhmä tunnistaa, että ydinvoima on lähes päästötön energiantuotantomuoto ja sitä kautta se voisi olla taksonomian mukaisen ilmastonmuutoksen hillintää koskevaa ympäristötavoitetta tukevaa toimintaa. Tekninen asiantuntijatyöryhmä kuitenkin toteaa, että ydinvoiman ongelmallisuus liittyykin sen aiheuttamiin mahdollisiin haittoihin muille ympäristötavoitteille, kuten kiertotaloudelle ydinjätteen osalta. Perusteet tähän lopputulemaan loppuraportissa liittyvät ainakin siihen, että asiantuntijaryhmän mukaan maailmassa ei ole kehitetty turvallista pitkän aikavälin loppusijoitusratkaisua. Loppuraportissaan tekninen asiantuntijatyöryhmä myöntää, että sillä ei ole tarvittavaa tieteellistä osaamista muodostaa ydinvoimalle tieteellisesti uskottavia teknisiä arviointikriteerejä. Tämän takia tekninen asiantuntijatyöryhmä suosittelee, että työtä ydinvoiman mahdollisten haitallisten vaikutusten arviointia kuitenkin jatkettaisiin kyseisen aiheen hyvin tuntevien asiantuntijoiden kesken.

Suomessa pitkä kehitystyö on johtanut Posiva Oy:n toteuttamaan tutkimus- ja kehitystoimintaan sekä loppusijoitustilojen rakentamiseen Olkiluotoon. Suomessa Säteilyturvakeskus STUK on vuonna 2015 arvioinut kattavasti loppusijoituksen täyttävän vaatimukset rakentamiselle ja pitkäaikaisturvallisuudelle. Tuloksena Suomessa tuotetulle ja käytetylle ydinpolttoaineelle on käytössä loppusijoitusratkaisu tämän vuosikymmenen puolivälissä.

#### Valmistava teollisuus

Rauta- ja terästuotteita käytetään energiateknologioiden ja muiden vähähiilisten ratkaisuiden valmistuksessa ja toteutuksessa raaka-aineena. Teknisen asiantuntijatyöryhmän raportin mukaan raudasta ja teräksestä valmistettujen tuotteiden arvioinnissa on käytetty päästökauppajärjestelmän vertailuarvoja. Teknisen asiantuntijatyöryhmän raportin esittämässä arvioinnissa ei käytettäisi sektorin käyttämää ISO-standardia EN 19694-2. Tekninen asiantuntijaryhmä ei kattavasti huomioi teräksen roolia vähähiilisten ratkaisuiden, kuten uusiutuvaa energiaa tuottavien laitteiden valmistuksessa.

#### Rakentaminen

Teknisen asiantuntijatyöryhmän loppuraportissa esitetyt tekniset arviointikriteerit vaikuttavat uudisrakentamisen, korjausrakentamisen, erillisten toimenpiteiden sekä rakennusten hankinnan ja omistuksen osalta tämän hetkisen tiedon perusteella hyväksyttäviltä. On mahdollista, että käytännön yksityiskohdat teknisten arviointikriteerien mukaisissa arvioinneissa voivat tuottaa tulkintahankaluuksia, eivätkä ne välttämättä ole täysin samojen käytäntöjen mukaisia kuin kansallisesti säädetään energiatehokkuudesta.

Rakennusten ilmastovaikutusten suhteen teknisistä arviointikriteereistä puuttuu rakennusten koko elinkaaren päästöjen huomiointi. EU:n jäsenvaltiossa nähdään tärkeänä pyrkiä kehittämään elinkaaren perustuvaa tarkastelua rakentamiseen ja sen suunnitteluun. Euroopan komission Level(s)-menetelmä on yksi pyrkimys yhteisen arviointikehyksen kehittämiseen näiden päästöjen arviointiin. Korjausrakentamisen osalta korjattavan rakennuksen materiaalivirtojen kiertotaloutta mahdollistava purkukartoitus (*pre-demolition audit*) puuttuu myös kriteeristöstä. Taksonomialla on vahva kytkeä komissiossa meneillään olevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 305/2011 rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta, jäljempänä *rakennustuoteasetus*, uudistustyöhön ja siihen liittyviin valintoihin. Vaihtoehtoisia menetelmiä esimerkiksi kiertotalouden edistämiseen on useita. Komissio on

pyrkinyt taksonomiaan viitaten edistämään PEF:in (*Product Environmental Footprint*) käyttöä tulevassa rakennustuoteasetuksessa, vaikka moni jäsenvaltio ei pidä sitä sopivana toisin kuin EN 15804 mukaista menetelmää. Jäsenvaltiot ovat jo ottaneet asiaan kantaa kilpailukykyneuvoston päätelmissä Kiertotalous rakennusalalla (14653/19), jotka valmisteltiin Suomen aloitteesta. Päätelmien mukainen menetelmä on EN 15804.

### Kuljetus ja varastointi

Tekninen asiantuntijaryhmä ehdottaa liikenteen osalta teknisiä arviointikriteereitä tie- ja raideliikenteelle sekä sisävesiliikenteelle. Liikenne kokonaisuutena kuluttaa noin kolmanneksen EU:ssa käytetystä energiasta ja tuottaa noin neljänneksen EU:n kokonaispäästöistä. Erityisesti linja-autoliikenteen sekä raskaan liikenteen osalta ehdotukset tiukentaisivat direktiivin 2019/1161 määritelmää puhtaasta ajoneuvosta vaihtoehtoisten käyttövoimien ja erityisesti nestemäisten biopolttoaineiden osalta. Tekninen asiantuntijaryhmä ei ole esittänyt loppuraportissaan lainkaan teknisiä arviointikriteerejä meri- tai lentoliikenteelle. Meri- ja lentoliikenteen vähäpäästöiset ratkaisut ja polttoaineet edellyttävät mittavia investointeja myös yksityiseltä sektorilta.

### *Ilmastonmuutokseen sopeutuminen*

Tekninen asiantuntijaryhmä ehdottaa ilmastonmuutokseen sopeutumisen ympäristötavoitteisiin erilaista lähestymistapaa kuin ilmastonmuutoksen hillitsemiseen. Tekninen asiantuntijaryhmä ehdottaa, että ilmastonmuutokseen sopeutumisen tekniset arviointikriteerit olisivat periaatepohjaisia. Periaatteet olisivat: 1. oleellisten fyysisten ilmatoriskien vähentäminen, 2. systeemisen sopeutumisen tukeminen ja 3. sopeutumisen tulosten seuraaminen.

Tekninen asiantuntijaryhmä on tunnistanut yhteensä 68 ilmastonmuutoksen sopeutumiseen soveltuvaa alasektoria yhdeksän eri makrosektorin joukosta. Valintojen pohjana on hyödynnetty ilmastonmuutoksen hillintään soveltuvia alasektoreita. Näille toiminnoille yllä kuvattuihin periaatteisiin pohjautuvia arviointikriteerejä sovellettaisiin eri tavalla sen mukaan, onko kyseessä A) rahoitettavan toiminnan itsensä sopeutuminen ilmastonmuutokseen (*adapted activity*) vai B) mahdollistaako toiminto muiden toimijoiden sopeutumista (*activity enabling adaptation*). Lisäksi teknisissä arviointikriteereissä määritetään sopeutumisen osalta kriteerit merkittävän haitan aiheuttamiselle, jotka pohjautuvat kahteen ensimmäiseen yllä kuvattuun periaatteeseen.

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kohdistuva taloudellinen toiminta on yleensä maantieteellisesti ja tilanteesta riippuvaa. Teknisten arviointikriteerien vaatimuksena olisi, että sijoituskohteena toimivan yrityksen pitäisi täyttää tietyt periaatteet ja pystyä osoittamaan, ettei taloudellinen toiminta aiheuta merkittävää haittaa ympäristötavoitteille eikä se riko sosiaalisia vähimmäissuojatoimia. Teknisten arviointikriteerien hyödyntäminen edellyttää käytännössä tapauskohtaista arviointia ilmastonmuutoksen riskeistä ja niiden vähentämisen keinoista.

### **EU-oikeuden mukainen oikeusperusta ja päätöksentekomenettely**

Taksonomia-asetuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (*jäljempänä SEUT*) 114 artikla, jonka nojalla voidaan hyväksyä sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevia toimenpiteitä jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi.



Tulevan delegoidun asetuksen oikeusperusta on SEUT:n 290 artikla. Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on mahdollisuus vastustaa delegoitua säädöstä. Päätös vaatii Euroopan parlamentissa enemmistön ja neuvostossa määräenemmistön.

Metsätalouteen liittyvien toimien osalta on huomioitava, että EU:n perussopimukseen ei sisälly mainintaa yhteisestä metsäpolitiikasta, vaan metsätalous on kansallisen toimivallan piirissä. Suomi katsookin, ettei tulevilla delegoiduilla säädöksillä tule muuttaa EU:n perussopimuksissa määriteltyä toimivaltajakoa, vaan ainoastaan luoda edellytykset käsitellä metsätalouden investointeja osana kestävästä rahoituksesta koskevaa kokonaisuutta.

### **Käsittely Euroopan parlamentissa**

Taksonomia-asetuksesta vastaavat Euroopan parlamentissa ECON- ja ENVI-valiokuntien yhteiskomitea. Tulevan delegoidun asetuksen mahdollisesta vastustamisesta äänestetään kuitenkin Euroopan parlamentin yleisistunnossa.

### **Kansallinen valmistelu**

E-kirje on valmisteltu valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosastolla yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, ympäristöministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.

E-kirje on ollut kirjallisessa käsittelyssä 14.4.2020–17.4.2020 seuraavissa jaostoissa: Kilpailukyky EU-8, Rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet EU-10, Metsä EU-14, Vakuutuspalvelut EU-16, Maatalous ja elintarvike EU-18, Energia ja Euratom EU-21, Liikenne EU-22 ja Ympäristö EU-23.

EU-ministerivaliokunta 29.5.2020

### **Eduskuntakäsittely**

Valtioneuvoston selvitys: Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma, tiedonanto E 26/2018 vp, YmVL 16/2018 vp, TaVL 25/2018 vp ja TuVL 6/2018 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi (kestävä rahoitus)  
U 56/2018 vp, TaVL 42/2018 vp, UJ 37/2018 vp, YmVL 43/2018 vp, MmVL 24/2018 vp, TaVL 70/2018 vp ja SuVL 13/2018 vp.

### **Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

Kyseessä on ennakoivaa vaikuttamista tuleviin komission delegoituihin asetuksiin, jotka tulevat olemaan sellaisenaan suoraan sovellettavaa EU-lainsäädäntöä.

Teknisiä arviointikriteerejä koskevien delegoitujen säännösten hyväksyminen kuuluu kansalliseen toimivaltaan.

### **Taloudelliset vaikutukset**

Taksonomian tarkoituksena on ohjata yksityisiä pääomia ympäristön kannalta kestäväan taloudelliseen toimintaan sekä tukea Pariisin sopimuksen tavoitteita ja siirtymää kestävämmän kasvun talouteen. EU:n vihreän kehityksen ohjelman mukaan EU:ssa tarvittaisiin vuosittain 260 miljardia euroa ilmasto- ja energiatavoitteita tukevia sijoituksia, jotta EU:n

ilmastotavoitteet saavutettaisiin. Tällainen kestävyysvajeen ratkaiseminen ei onnistu pelkästään julkisin varoin, vaan myös yksityisen pääoman siirtymistä entistä kestävämpiin ja ilmastoa tukeviin toimiin tarvitaan. Taksonomia-asetuksen ja sen teknisten arviointikriteerien tarkoitus on mahdollistaa ja tukea tätä siirtymää.

Taloudellista toimintaa, joka täyttää taksonomian teknisten arviointikriteereiden vaatimukset, voitaisiin pitää jatkossa ympäristön kannalta kestäväenä eli tällainen toiminta saisi EU-tason tunnustuksen. Tällaisella tunnustuksella voi olla vaikutusta toimintaa harjoittavan yrityksen maineeseen kestäväenä ja ympäristönäkökulmia huomioivana yrityksenä. Jos markkinoilla arvostetaan tällaisia näkökulmia, rahoituksen saatavuus voi olla tällaisille yrityksille helpompaa ja se saattaa näkyä myös rahoituksen hinnassa. Monet rahastot ja muut institutionaaliset sijoittajat korostavat ilmastomuutosta ja vastuullisuutta sijoituspäätöksissään, jolloin ne etsivät sijoituskohteiksi kestäväää toimintaa sisältäviä yrityksiä.

On haastavaa arvioida, kuinka vahvasti taksonomia ja sen tekniset arviointikriteerit tulevat vaikuttamaan eri sektorien yrityksen rahoituksen saatavuuteen ja hintaan. Teknisen asiantuntijatyöryhmän arvio on, että ainoastaan muutama prosentti taloudellisesta toiminnasta tulee olemaan taksonomian mukaista aluksi, joten taksonomian vaikutus monien sektoreiden ja niiden yritysten rahoitusasemaan on hyvin vähäistä. Joidenkin sektoreiden osalta taksonomia voi ohjata rahoitusta kestävämpään toimintatapaan tai yrityksiin, joiden toiminta on ainakin osaksi taksonomian mukaista. Tällaista on odotettavissa etenkin sellaisten sektoreiden osalta, joille on määritetty tekniset arviointikriteerit.

Taksonomia on vapaaehtoinen kehys muille yrityksille kuin yleisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä, joilla on yli 500 työntekijää. Yleisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä tarkoitetaan pörssiyhtiöitä, luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä. Yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä, joilla on yli 500 työntekijää, on Suomessa alle sata.

Täten muulle yritykselle kuin edellä mainituille suurille yhteisöille hallinnollisia kustannuksia aiheutuu ainoastaan silloin, jos se on päättänyt soveltaa teknisiä arviointikriteerejä tai siltä vaaditaan tällaisia tietoja, esimerkiksi rahoitusmarkkinatoimijan tai hankintaketjun osalta. Tällä hetkellä on vaikea arvioida, miten taksonomia ja sen tekniset arviointikriteerit vaikuttaisivat yritysten hallinnollisiin kustannuksiin. Joiltakin osin teknisen arviointiryhmän esittämät tekniset arviointikriteerit poikkeavat sektorilla noudatetuista raportointikäytännöistä, mikä tarkoittaisi merkittävää hallinnollisen taakan lisäystä niitä soveltaville. Lisäksi on epäselvää, miten tekniset arviointikriteerit soveltuvat pienille yrityksille, kuten pienille tiloille.

Maatalouden osalta kriteereissä todetaan, että kaikki olennaiset viljelykäytännöt on otettava käyttöön paitsi, jos voidaan osoittaa, että jokin käytäntö ei sovellu tilan olosuhteisiin. Tällainen tarkastelu olisi johdonmukaisinta tehdä maatalouspolitiikan CAP27-uudistuksessa edellytetyn jäsenmaakohtaisen strategian kautta, mikä heijastaa jäsenmaakohtaisia olosuhteita.

### **Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**

Taksonomia-asetus pyritään julkaisemaan mahdollisimman pian. Julkaisemisen ajankohta riippuu EU-instituutioiden päätöksenteosta. Ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvien teknisten arviointikriteereitä koskevan delegoidun asetuksen julkaiseminen riippuu taksonomia-asetuksen julkaisemisesta.

## Asiakirjat

EU Technical Expert Group on Sustainable Finance: Technical Report: Taxonomy: Final report of the Technical Expert Group on Sustainable Finance

[https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business\\_economy\\_euro/banking\\_and\\_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy_en.pdf)

EU Technical Expert Group on Sustainable Finance: Taxonomy Report: Technical Annex: Updated methodology & Updated Technical Screening Criteria

[https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business\\_economy\\_euro/banking\\_and\\_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy-annexes\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy-annexes_en.pdf)

Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI kestävästä sijoittamista helpottavasta kehyksestä – Poliittinen yhteisymmärrys

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CONSIL:ST\\_5830\\_2020\\_ADD\\_1&from=FI](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CONSIL:ST_5830_2020_ADD_1&from=FI)

The European Commission: Inception impact assessment - Commission Delegated Regulation on a climate change mitigation and adaptation taxonomy - Ares(2020)1680974

## Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, erityisasiantuntija Milla Kouri, 0505993516, [etunimi.sukunimi@vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi@vm.fi)

YM/YSO, neuvotteleva virkamies Tuija Talsi, 0407205574, [etunimi.sukunimi@ym.fi](mailto:etunimi.sukunimi@ym.fi)  
(Ilmastonmuutoksen hillintä)

MMM/LVO, neuvotteleva virkamies, Kirsi Mäkinen, 0505163338, [etunimi.sukunimi@mmm.fi](mailto:etunimi.sukunimi@mmm.fi)  
(Ilmastonmuutoksen sopeutuminen)

MMM/LVO, kansainvälisten asiain neuvos Teemu Seppä, 0408274004, [etunimi.sukunimi@mmm.fi](mailto:etunimi.sukunimi@mmm.fi) (Metsät)

MMM/RO, erityisasiantuntija Milja Keskinen, 0503879056, [etunimi.sukunimi@mmm.fi](mailto:etunimi.sukunimi@mmm.fi)  
(Maatalous)

TEM/EOS, erityisasiantuntija Juho Korteniemi, 0505670715, [etunimi.sukunimi@tem.fi](mailto:etunimi.sukunimi@tem.fi)  
(Energia)

YM/RYMO, erityisasiantuntija Matti Kuittinen, 0505947990, [etunimi.sukunimi@ym.fi](mailto:etunimi.sukunimi@ym.fi)  
(Rakentaminen)

LVM/KOO, erityisasiantuntija Atro Andersson, 0504752495, [etunimi.sukunimi@lvm.fi](mailto:etunimi.sukunimi@lvm.fi)  
(Liikenne)

## EUTORI-tunnus

EU/2018/1163

## Liitteet

## Viite

---

Asiasanat  
**Hoitaa**

Tiedoksi

---